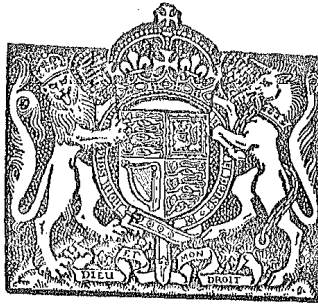

Headman's
Gazette

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်း

ထုတ်ဝေသည်။

သူကြီးဂေဇက်။

RANGOON, 7TH JULY, 1937.

VOL. X.

No. 26.

သမ္မတ

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၉၃၇ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်။ (၁၂၉၉ခုနှစ်၊ ဗုဒ္ဓမပါဆွဲလဆွဲတ် ၁၅ ရက်)။

နံပါတ် ၂၆။

EDITORIAL NOTES.

အယ်ဒီတာမှတ်စုနှင့်မှတ်ချက်များ။

ပျိုးနုတ်ချိန်။

ယခုကဲ့သို့သော ဝါဆိုလအခါတွင်၊ ကွန်ဝိုက်သည် လယ်တောသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုကြမည်ဆိုလျှင်၊ အချို့အချို့သောလယ်ကွင်းများ၌ပျိုးနုတ်သမားများသည် နူးလောက်ပေါင်လောက်မြင့်အောင်တည်ထားတည်ထားပေါက်၍နေကြသော ပျိုးပင်များကို၊ အားပါးတရဆွဲ၍နုတ်နေကြသည်ကိုတွေ့ရကြပေလိမ့်မည်။ ဤသို့ဆွဲနုတ်နေသည်ကိုတွေ့ရသောအခါ၊ လယ်တောသို့တစ်ခါတရံမျှ မရောက်ဘူးသောကလေးသူငယ်များ၏ ဗီတ်တွင်သော်၎င်း၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးမှု လုပ်ငန်း၏အဆစ်အပိုင်းကို နားမလည်သောသူတို့ စိတ်၌သော်၎င်း၊ ဤသို့ကောင်းမွန် သန်စွမ်း ပေါက်ရောက် လျက်ရှိ သောပျိုးပင်များကိုအဘယ်ကြောင့် နုတ်ပြစ်နေသနည်း၊ ပျိုးပင်များဖါသားထားပါကကား အချိန်တန်သောအခါစပါးသီးနှံများကိုရမည်မဟုတ်ပါလော့၊ ဤသူများကားအကျိုးမဲ့အလုပ်ကိုပြုလေသည်၊ ဤသူများကားဖျက်ဆီးသောသူများတည်းဟု တင်မှတ်ဘွယ်ရာရှိချေသည်။

သို့သော်လယ်ယာ အလုပ်ကိုနားလည်သော သူတို့မူကား၊ ဤသူများသည်ဖျက်ဆီးသောသူများမဟုတ်။ ဤသူများသည်။ အကျိုးမဲ့အလုပ်ကို ပြုလုပ်နေသော သူများမဟုတ်။ လယ်ယာလုပ်ငန်း၌ ထိုသူများ၏အလုပ်သည် အရေး အကြီးဆုံးသော အလုပ်တခု ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းစွာသိကြပေသည်။ ထိုသူများသည်ပျိုးပင်များကို ဆွဲနုတ် ကြခြင်းကား၊ ပျိုးပင်များပျက်စီးစေလို၍ မဟုတ်ချေ။ ထိုပျိုးပင်များကိုမဆွဲနုတ်၊ ပေါက်ရောက်နေပြီတိုင်းသာပါက၊ အပင်ကြပ်၍ကောင်းစွာမသီး၊ ကောင်းစွာမသီးလျှင်စပါးပင်ကောင်းစွာရမည်မဟုတ်သောကြောင့်၊ ထိုပျိုးပင်များကိုနုတ်ပြီးလျှင်

အစုအဝေးခွဲ၍သင့်လျော်အောင်ပြုပြင် စိုက်ပျိုးရလေသည်။ ထိုသို့ထပ်မံ စိုက်ပျိုးသောအခါမှသာလျှင်၊ အသီးအနှံကောင်းစွာထွက်၍ စပါးကောင်းစွာရသဖြင့်၊ လိုအပ်သော အကျိုးပြီးစီးလေသည်။

ဤကဲ့သို့ပေါက်ပြီးဖြစ်သောပျိုးပင်ကိုပေါက်ရောက်မြဲတိုင်းမထားဘဲ ဆွဲနုတ်ခြင်း၊ နုတ်၍ရသောပျိုးပင်ကိုတဖန်ပြန်စိုက်ခြင်းဟူသော အချက်များ၌ ကွန်ဝိုက်အတွက် ဆင်ခြင်မှတ်သားဘွယ်ရာများစွာရှိပေသည်။ ကွန်ဝိုက်သည်အမိအဘမှ ပေါက်ဘူး၍ မိမွေးတိုင်းတဖွားတိုင်းလူဖြစ်ရုံမျှမူကား၊ လိုအပ်သောအကျိုးသည်မပြီးဖြစ်ချေသည်။ ပျိုးနုတ်၍သင့်လျော်လျောက်ပတ်အောင် တဖန်ပြန်စိုက်ပျိုးရသကဲ့သို့၊ ကွန်ဝိုက်ကိုယ်ကိုကွန်ဝိုက်တဖန်ပြန်စိုက်ရပေသည်။ ထို့ကြောင့်မိဘများသည်သားသမီးကို မွေးဘွားပြီးနောက်၊ လူဖြစ်ပြီဟုအိမ်တွင်မထား။ သင့်လျော်လျောက်ပတ်အောင် ပြုပြင်ရန်လိုအပ် ပေးသေးသည်ဟု အိမ်မှနုတ်၍ကျောင်းသို့ ပို့ရလေသည်။ ကျောင်းတွင်ဆရာများက စာရေးစာတတ်၊ အတွက်အချက်၊ ပညာဗဟုသုတသင်ကြားပေးခြင်း၊ အနေအထိုင်အပြောအဆိုလိမ်မာရေးခြားရှိအောင်ဆုံးမပြုခြင်းစသည်တို့ဖြင့် ပြုပြင်ပေးရလေသည်။ ထို့နောက်ကျောင်းမှထွက်သော အခါလည်း၊ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပညာတစုံတခုကိုတတ်မြောက်အောင်သင်ကြားရပြန်လေသည်။ ထိုသို့အဆင့်ဆင့်ပြုပြင်ခြင်းမျိုးကုန်ဆုံးသောအခါမှသာလျှင်၊ လူတယောက်ဖြစ်သော ဘဝသို့ရောက်၍၊ လူ့ဘဝ၌လိုအပ်သောအကျိုးသည်ပြီးစီးလေသည်။

ကောက်ပင်များမှာမူကား၊ တကြိမ်နုတ်၍တကြိမ်ပြုပြင်စိုက်ပျိုးလျှင်ပြီးစီး လေသည်။ သို့သော်လူတို့မှာမူကား တနှစ်မျှမဟုတ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ နေကြရသည့် ဖြစ်သောကြောင့်တကြိမ်နုတ်၍တကြိမ်ပြုပြင်ကာမျှဖြင့်မပြီးပေ။ ပြုပြင်ထား၍အချိန်ကြာလျှင် ပြန်၍ယိုမယိုင်တတ်သောသဘောရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့်မသေသမျှကားလုပ်ငန်း အကြိမ်ကြိမ်အစွမ်းပြုပြင်ပေးရန်လိုအပ်သည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ပျိုးနုတ်ချိန်ရောက်၍ပျိုးနုတ်ယောင်လျှာများကိုမြင်တိုင်း၊ မိမိတို့ကိုယ်ကို ပြုပြင်မှုကိုစွဲကိုသတိရအပ်ကြပေသည်ဖြစ်ကြောင်း။

THE WORLD'S NEWS

STRAY NEWS.

ကမ္ဘာ့သတင်းများ။

အတိုအထွာသတင်းများ။

ကမ္ဘာပေါ်တွင်အကြီးဆုံးဖြစ်သောကျောက်ဂူ။

အမေရိကန်ပြည်၊ ယူနိုက်တက်စတိတ်နိုင်ငံ၊ ကင်တပ်ကီနယ်အတွင်း တည်ရှိသော “မန်းမောင်-ကော့” ခေါ် ကျောက်ဂူကြီးမှာ၊ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးဆုံးဖြစ်လေသည်။ ၎င်းကျောက်ဂူကြီးမှာ အဆင့်မြင့်သော လူတို့ ဝင်ရောက် ခဲ့စမ်းသိရှိရပြီး ဖြစ်သော အပိုင်းများတွင် လိုက်ပေါက်လမ်းကြောင်းကြီးပေါင်း ၂၂၅ ပေါက်၊ ပေါင်းမိုးကြီးပေါင်း ၄၇ ခု၊ တွင်းပေါင်း ၂၃ တွင်း၊ ရေစုတ်ခွန်ငယ် ၈ ခု၊ မြစ်သုံးသွယ်၊ အိုင်နှစ်အိုင်နှင့် ပင်လယ်တစ်ခုပါဝင်လေသည်။ လိုက်ပေါက်လမ်းကြောင်းအနက် မိုင်ပေါင်း ၁၅၀ ကျော် ပြုလုပ်မှုတစ်ခု၊ ပြုပြင်လေသည်။ ၎င်းကမ္ဘာပေါ်တွင် အကျယ်အဝန်းအားဖြင့် ဆိုသော် ကုမပေဂျက် ၁၂၀၀၀၀၀ (တကုဋေနှစ်သန်း) မျှ ဖြစ်သည်ဟု ခန့်မှန်းရလေသည်။

၎င်းအနက် အကြီးဆုံးလိုက်ကြီးမှာ၊ အလျား ၃ မိုင်ရှိ၍ အကျယ်ပေ ၄၀ မှ ၁၂၅ ပေအထိရှိလေသည်။ အကြီးဆုံးအခန်းမှာ ဘဲဥပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်၍၊ အလျား ၅၄၀ ပေ၊ အနံ ၂၈၇ ပေ၊ အမြင့် ၁၂၅ ပေရှိလေသည်။ ဤအခန်းကြီးထဲတွင် ရွှေကလေးတို့ သုံးဆောင်သော ပစ္စည်းဟောင်းများစွာ တွေ့ရှိရသည်ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းတွင် ရွှေအခါကတိုင်း ရင်းသားအင်ဒီယန်းလူမျိုးတို့ နေထိုင်ခြင်းသော် ၎င်း၊ ရဝေးကြသည့် နေရာအဖြစ် ဖြစ်သော် ၎င်း၊ အသုံးပြုသည့် လက္ခဏာရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။

၎င်းကျောက်ဂူကြီးတွင် အံ့ဩစွာ ဖြစ်သော ပေါင်းမုတ်ကြီးများ၊ တွင်းကြီးများ၊ လိုက်ခေါင်းပေါက်ကလေးများ မြောက်မြားစွာရှိ၍၊ တခုလျှင် နာမည်တမျိုးစီ ဖွင့်ခေါ်ထားကြလေသည်။ ပေါင်းမုတ်ကြီးများမှာ အလိုအလျောက် ဖြစ်နေသော ကျောက်ပန်းများဖြင့် လှပစွာ ဆင်ယင်လက်ရှိ၍၊ ၎င်းကျောက်ပန်းကျောက်ခက်စသည်တို့မှာလည်း၊ ရေးသားဖော်ပြခြင်း ၄၂၈ တပ်ခိုင်အောင် အထူးထူးအဆန်းဆန်း၊ ပုံသဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုးရှိလေသည်။ ဘဲဥပုံသဏ္ဌာန် ဖြစ်နေသော ချိုင့်ကြီးများမှ ရေသည် တွင်းကြီးများနှင့် ချောက်ကြားကြီးများသို့ စီးသင်း၍ ဖြေအောက်တွင် ရေအိုင်များ၊ မြစ်များ ဖြစ်၍ နေလေသည်။ ၎င်းအနက် အကြီးဆုံးမြစ်မှာ၊ ရေစီးရာတွင် ထူးခြားသော အသံများ ထွက်နေသောကြောင့်၊ အကီး-ရစ်မီး (ပဲ့တင်သံမြစ်) ဟု အမည်ဖွင့်ထားလေသည်။ ၎င်းဂူလိုက်ကြီးများအတွင်းရှိ ရေအိုင်စသည်များတွင် မျက်စိမပါသော ငါးမျိုးများစွာ ရှိလေသည်။ ဂူအတွင်း၌ နေထိုင်သော အခြားသတ္တဝါများမှာ မျက်စိမမြင်သော ကျောက်ပုဒ္ဓန်းယဉ်ကောင်၊ ပိဗိုးနှင့် ပင်ကူများ ဖြစ်လေသည်။ ထူးခြားသော အချက်တချက်မှာ၊ ၎င်းဂူလိုက်များအတွင်း အနက်ဆုံးသော တွင်းကြီးများ၌ ပါဠိစာမှာ အလွန်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်၍၊ တနှစ်ပတ်လုံး ဖရန်ဟိုတ် အပူချိန် ၅၅ ဒီဂရီခန့် တွင် ရှိကြောင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ တစောင်တွင် ဖော်ပြပါရှိလေသည်။

အသီးအနှံများကို ဖျက်သည့်ပိုးများ။

အမေရိကန်ပြည်၊ ယူနိုက်တက်စတိတ်နိုင်ငံ လယ်ယာဌာနက ၎င်းနိုင်ငံတွင် ပိုးကောင်မျိုး ၅၀၀၀၀ ရှိ၍၊ ၎င်းအနက် အမျိုး ၆၅၀၀ အသီးအနှံများကို ဖျက်ဆီးတတ်သည်ဟု ဆိုလေသည်။ ပိုးဖျက်သောကြောင့် ပန်းမျိုးခြင်းအားဖြင့် ရွှေခရီးပေါ် ၂၀၀၀၀၀၀၀၀ (ကုဋေနှစ်) တန် အသီးအနှံများ ပျက်စီးရလေသည်။ ပိုးကောင်များစွာ စိုစွမ်းမှုဌာနမှ ဥက္ကဋ္ဌစွာ အေး-မိုး-ဟိုဂတ်သ်က ပိုးကောင်များသည် တနှစ်လျှင် အကောင်ပေါင်း ၄၄၀၀၀၀၀၀ (လေးကုဋေလေးသန်း) ကျားနေ၍၊ လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူတို့မှာ တနှစ်လျှင် ရွှေခရီးပေါ် ၇၀၀၀၀၀၀ သို့မဟုတ် အသီးအနှံ ၁၀၀ လျှင် ၁၀ ကျဆုံးရှုံးရကြောင်း၊ ထို့ပြင် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ငှက်သတ္တဝါ အားလုံးတို့သည် ရုတ်တရက် သေဆုံးသွားပါမူ၊ အသီးအနှံစိမ်းဟူသော ရွှေတိုက်ပိုးစား၍ ကုန်မည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ နှစ်နှစ်အတွင်း လူတမျိုးလုံး ပြတ်လိမ့်မည် ဆိုကြောင်းနှင့် အင်္ဂလိပ်သတင်းစာ တစောင်တွင် ဖော်ပြပါရှိလေသည်။

မည်သည့်အရာမျိုးမဆို၊ လူတို့အသုံးအဆောင်ကို လိုက်နာအတိုင်း တန်ဖိုးထားခြင်း ဖြစ်ရလေသည်။ ရှေးအခါက တောင်အမေရိကန်တိုက်တွင် နေထိုင်ကြသော အင်္ဂလူမျိုးတို့မှာ ရွှေမြောက်မြားစွာ ရှိကြသော်လည်း၊ ထိုအရစ်ချီစိမ်းပြည်သားတို့ ရောက်လာ၍၊ ရွှေကို ယူကြသော အချိန်သို့ ရောက်သည်တိုင် အောင်၊ အဘိုးတိုက်တန်သည် အရာဟု တစ်တရာမှတ်ယူခြင်း မရှိကြဖြစ်လေသည်။ ၎င်းအင်္ဂလူမျိုးတို့သည် ရွှေဖြင့် ဝတ္ထုပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ပြုလုပ်သုံးဆောင်ကြ၍၊ သစ်သားကို ရိုက်ရန် သံမှိုကို ပင်ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့၏ စိတ်တွင် ရွှေသည်၊ ကြေးဝါစသည်တို့နှင့် မခြားဟု တင်မှတ်ကြလေသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရွှေဖြူဟု အမည်ခေါ်ကြသော ပလက်တီနီယမ်သတ္တုလည်း ရှိကြလေသည်။ ၎င်းတို့သည် အဘိုးတိုက်အဘိုးတန်မထားကြချေ။ တောင်အာဖရိကတိုက်တွင်၊ ဥရောပတိုက်သားများ ရောက်လာ၍၊ စိန်ကို ရှာဖွေယူငင်ခြင်း မပြုသေးမီကာလက တိုင်းရင်းသားများသည် စိန်များကို ငှက်ပစ်ရန် လောက်စာလုံးပြု၍ အသုံးချကြသည်ဟု ဆိုကြောင်း။

သစ်တောသီးများ ကောင်းစွာ သီးရန်မှာ၊ ပွင့်သည့် အချိန်တွင် ဝတ်မှုများသည် တပင်မှ တပင်ကူးစက်ပြန့်နှံသွားရသည် ဖြစ်သောကြောင့်၊ ခြောက်သွေ့သော ရာသီဥတုရှိရန် အရေးကြီးလေသည်။ ထိုသို့ မှမဟုတ်လျှင် အသီးမသီးဘဲ ရှိတတ်လေသည်။ အမေရိကန်ပြည်တွင် ယခုနှစ်၌ မိုးကြာရှည်စွာ ရွာသွန်းနေသောကြောင့် ဝတ်မှုများစွာ စိုထိုင်းမြင့်နေသဖြင့်၊ သစ်တောသီးစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူတို့မှာ ပျက်စီးအံ့သော အေးကြီးနှင့် ကြုံ၍ နေလေသည်။ ထို့ကြောင့် သစ်တောခြံများတွင် ပျားများကို အကုစားသိခေါ်ရလေသည်။ သစ်တောခြံများတွင် ပျားအံ့များ လုပ်ပေးထားရာ၊ ပျားပေါင်းများစွာ တိုက်သည့် အပွင့်များမှ ဝတ်မှုများကို ယူဆောင်၍ တပင်မှ တပင်ကူးပြောင်းသွားကြသောကြောင့်၊ ဝတ်မှုများ ပြန့်နှံသွားသဖြင့်၊ သစ်တောသီးများ သီးရန် စိတ်ချရလေသည်။

တရပ်ပြည်၊ ကီးမွန်းအရပ်မှ ထွက်၍ လတက်ခြောက်တို့တွင် အကျော်စောဆုံး ဖြစ်သော လတက်ခြောက်အနက် တမျိုးကို ရှေးအစဉ်အလာထူးဆန်းသော ထုံးစံတရပ်အရ၊ မိန်းမများသာ လုပ်ဆောင်ခြင်း ပြုရလေသည်။ တရပ်လူမျိုးများက၊ ၎င်းလတက်ခြောက်၌ မွေးကြင်ကောင်းမွန်သော အလှသည် မပျက်မပြယ် ရှိစေရန် မိန်းမများ၏ နူးညံ့သော လက်များနှင့် ချွတ်ရန် ပြုလေသည်။ ၎င်းကိစ္စလတက်ခြောက်မှာ တရပ်ပြည်တွင် လတက်ခြောက်များတွင် အတိုအဆင့်အတန်ဆုံး ဖြစ်သည်ဖြစ်၍၊ ၎င်းလတက်ခြောက်မျိုးကို ရှစ်တော်သက္ကရာဇ် ၁၀၇၆ ခုနှစ်ကမှ စ၍ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သော်လည်း၊ ယခုအခါ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းလတက်ခြောက်ကို စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သူပေါင်းမှာ ယခုအခါ လူပေါင်း ၆၀၀၀၀ ကျော် ဖြစ်လေသည်။

အမေရိကန် ပြည်သား လောကဓါတ် ဆရာ တဦးက၊ ယခုအခါ၊ ကမ္ဘာ၏ အလေးကို ချိန်တွက်ရန်အတွက် ချိန်သီးအသစ်တမျိုးကို စီမံပြုလုပ်ပြီး လေသည်။ ၎င်းဆရာ နောက်ဆုံး တွက်ချက်၍ ရရှိသည့် ကမ္ဘာ့အလေးချိန်မှာ တန်ပေါင်း ၆၅၇၆၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀ ဖြစ်လေသည်။ ၎င်းချိန်သီးမှာ လေးထောင့် အပြားတခု၏ ထောင့်လေးထောင့်တွင် ပလက်တီနီယမ်သတ္တုဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော အလုံးကလေးလေးလုံးတပ်ထားပြီး၊ လျှပ်ငြင်းသည် ပတ်လည်၍ နေအောင် တောင်တခုတွင် ထည့်ထားလေသည်။ ၎င်းအပြင် ဘက်ကပလက်တီနီယမ် သတ္တုဖြင့် ပင် လုပ်သော အလုံးကြီးနှစ်လုံးရှိ၍၊ ဘောင်သည် ပတ်လည်၍ နေသော အခါ၊ ကမ္ဘာ့အလေးချိန်ကို ချင့်တွက်နိုင်ရန် အညွှန်းကိန်းများကို ပြုလေသည်။ ၎င်းကိစ္စ ယခုအခါ လူသိသည့် ဖြစ်သောကြောင့်၊ ၎င်းကို တားသည့် ရုပ်ပုံတစ်ခု လူတယောက် လမ်းရှောက်သွားလျှင် ပြတ်ကျသွားတတ်လေသည်။ ၎င်းကိစ္စ ယခုအခါ လူသိသွားလမ်းလာအနည်းဆုံး ဖြစ်သော ညဉ့်အချိန်တွင် ဖွင့်သုံးပြု၍ ရသည်ဟု ဆိုလေသည်။